

# 1. Oct. 1842

## FACTS

Date:

1. Oct. 1842

Page number:

Dagbog A, side 61-63

## TRANSCRIPTION

[tilføjet i margin:] Idag, 1 Oct, begyndte jeg igjen at tegne paa Modelskolen efter et Ophold af flere Aar, i hvilken Tid jeg kun har gjort en eneste Tegning der, dengang da Thorvaldsen selv stillede Modellen og rettede Tegningerne.

1st Oct.

Nu begynder en Række af glade Dage, dog blandede med Sorg og Uvished; vidste jeg ikke før jeg tog bort, at jeg hellere burde skye Vedby, og dog drak jeg hver Dag af den søde Gift, slumrede hver Aften ind drømmende om en Lykke jeg ingen Mulighed seer til at opnaae. Hvad Lykke venter mig i den virkelige Verden? – lad mig da glæde mig i Indbildningens – [tegning af Lundbye siddende med tændt pibe på en bænk] Hvor tit sad jeg ikke saaledes om Morgen i Solskinnet nede ved Blegepletten i Dyrevænget, tænkende paa den Morgen, da jeg havde faaet Mod til at sige hende<sup>1</sup> Alt; men da kom hun ikke, og siden kom Modet ikke. – Ligesom denne Blegeplet gemmer af min[e] kjæreste Erindringer, jeg gjerne tyer til, naar jeg er bedrøvet, saadanne gemmer den ogsaa lystige; jeg mindes et Aar, da jeg var i Vedby paa samme Tid som Tante Thea<sup>2</sup> var der, hændtes det en Nat, at Musene havde spist en Krave [næsten op], som havde ligget paa denne Blegeplads; Tante var utrøstelig, og det var kun ved at love at brodere hende en ny, at det lykkedes Døttrene at stille hende tilfreds. – De første Dage af mit Ophold paa Vedbygaard iaar, havde jeg ret Glæde af Prof. Hjorts Børn;<sup>3</sup> jeg tegnede dem hver et Billede, fortalte dem Historier og legede med dem. Hvor er dog Børn lykkelige, tit veed de det ikke selv; Skolen er dem et Slaveri, en nægtet Fornøjelse den største Ulykke, de veed ikke, at der venter dem større Ulykke og et tungere Lænker. Alt hvad der piner og smerter kan jeg glemme i en Klynge af Børn, og det er mig en Salighed at stirre ind i disse klare, lidenskabsløse Øine. Hvad var lille Sigurd •62• ikke for en prægtig Dreng, og Annas guldgule Lokker og den lille brune Mathilde, jo, jeg husker eder, kjære Børn! maaskee gjenseer jeg Eder som Voxne, ville I da huske den Aften da jeg bar lille Sigurd hjem fra Lundebjerg – eller den Dag, da I vare med mig paa Snarebakken og plukkede Blomster mens jeg malede de store Stene. – Den 25 August var det Schnegelsbergs<sup>4</sup> Fødselsdag, da var alle de unge Herrer paa Buskysminde om Aftenen; ogsaa Theodor<sup>5</sup> og Forvalter Berg fra Kragerup vare der. Det var ret en munter Aften, vi sang og dandsede drak og røg Tobak, ud paa Natten sprang vi endog Buk ude i Gaarden i Maaneskin og jeg fik en stor Balle Vand væltet over Benene; en Hest vilde de trække ind i Stuen, men den var tillykke altfor undseelig, saa den var ikke at formaa til at gaa blot ind i Forstuen. Midt om Natten drak vi Kaffe og forføiede os derpaa hjem. Jeg havde bedet Fru Neergaard<sup>6</sup> om et Værelse i den gamle Deel af Bygningen, som er opført i det 14 Aarhundrede af en Familie Beggere;<sup>7</sup> det morede mig at bo i denne gamle Bygning, hvis gamle Eiere nu vare

uddøde saa Navnet kun sjældent nævnes, og de har dog vist været mægtige i deres Levetid, men saadan er jo al Jordens Herlighed. – Jeg var næsten hver Formiddag paa Buskysminde for at studere Køer, mens de bleve malkede; jeg havde nemlig faaet Lov at binde hvilken som helst jeg havde Lyst til og havde saaledes den ønskeligste Leilighed. Frugterne heraf var to maledede Studier<sup>8</sup> og en Deel Tegninger. Ogsaa Malkepladsen ved Vedbygaard besøgte jeg flittigt, hvor der var et par Hundrede Køer og adskillige Tyre. Hvad •63• er det dog deiligt at leve paa Landet, at have Leilighed til at studere Bøndernes Liv, Dyrenes Liv, alt Sligt maa man være inde i naar man vil male det. Saaledes saa jeg om Natten d 27 Aug, Jomfru Bonas Fødselsdag, da jeg havde fulgt de to Jomfruer Gudme<sup>9</sup> hjem til Reerslev og ikke vilde gaa iseng, hvorledes alle Køerne vare drevne ind i en Fold ved Gaarden, hvor de nu i Ro og Mag tykkede Drøv, af og til dybt pustende i velbehagelig Magelighed, hvor var der en Fred over denne Scene, længe stod jeg og betragtede den i det klare Maaneskin. – Først havde jeg været ude ved nogle Steendysser, det var underligt ved Nattetid at vanke saaledes om paa Marken, det er dog Følelser man ikke kan have i sin lune Rede i Kjøbenhavn. Morgenens derpaa Kl: 4 skulde Louise<sup>10</sup> og jeg følge Sophus Neergaard<sup>11</sup> til Kallundborg, hvorfra han skulde tage med Dampskibet til Randers. Jeg gik derfor ikke i Seng men satte mig i en af de store Lænestole i mit Kammer den korte Tid der var til overs af Natten. Vi reiste da, og kom ad den kjønne Vei langs Thissøen tidligt om Morgenens, hvor der var kjønt. Jeg holder saa meget af det Stykke Vei, der gaaer imellem Thissøen og den yndige lille Sø: Bliden; naar disse to Søer løbe sammen skal Verden forgaa siger Sagnet. Vi besøgte da det kjære gamle Kløverblad<sup>12</sup> i Kallundborg; de vare raske og havde hos dem en ung beslægtet Pige fra Norge Elisa Hjort. Kl: 11 tog vi atter fra Kallundborg og saa paa Hjemveien Udby Kirke, som er bygget af Esbern Snare, en anseelig Kirke, der midt igjennem Skibet har en række Søiler af lignende Form som de nedstyrtede i Killbrg Kirke.

---

<sup>1</sup> Louise Neergaard (1816-1895).

<sup>2</sup> Dorothea Marie Schlegel, f. Neergaard (1787-1852), Louise Neergaards faster.

<sup>3</sup> Olivia Catharina Hjorth, f. Rasbech (1796-1849), gift med Peder Hjort (1793-1871), opholdt sig sammen med fem af deres børn på Vedbygaard samtidig med Lundbye. Der var antagelig tale om de fem yngste børn, nemlig Frederik Hjort (f. 1827), Mette Louise Hjort (f. 1829), Mathilde Albertine Hjort (1831-1849), Anna Elisabeth Hjort (f. 1833) og Sigurd Hjort (1838-1872).

<sup>4</sup> Niels Henrik Schnegelsberg (1810-1876), huslærer på Vedbygaard

<sup>5</sup> Lundbyes bror, Theodor Lundbye (1816-1907), der boede på Kragerup.

<sup>6</sup> Caroline Frederikke Louise Neergaard, f. Busky (1789-1872), Louise Neergaards mor.

<sup>7</sup> Vedbygaard var i familens Begers eje indtil 1360'erne.

<sup>8</sup> Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 125A-B.

<sup>9</sup> Antagelig døtre af eller slægtninge til Herman Peter Gudme (1777-1853), der fra 1829 var sognepræst i Reerslev-(Ruds-)Vedby pastorat.

<sup>10</sup> Louise Lundbye (1818-1845), Lundbyes kusine.

<sup>11</sup> Sophus Julius Neergaard (1820-1892), bror til Louise Neergaard, var løjtnant ved dragonregimentet i Randers.

<sup>12</sup> Lundbyes mor, Cathrine (Trine) Lundbye, f. Bonnevie (1792-1863), og hendes forældre Emanuel Bonnevie og Anna Olava, f. Gundersen..



62. ikke for en pragtig Dreng, og Annas guldgule Læker og den lille brune Matilde, jo, jo ønsker ideo kjære Børn! maaskee gjenner jeg ideo som Nøgne, ville I da ønske den Aften da jeg har lille Liguine hjem fra Lundsbying — eller den Dag, da I være med mig paa Snarebakken og plukke Blomster mens jeg malede de store Stene. — Den 24 August var det Schuegels berge Fødselsdag, da var alle de unge Ploerer paa Bispevi minde om Aftenen; ogsaa Theodor og Forvalter Berg fra Kragerup var der. Det var ret en minuter Aften, vi sang og dandsede drak og røg Tobak, ind paa Natten sprang vi ind og Bukt inde i Gaarden i Maaneskin og jeg fik en stor Bald Wand maltet anet Benene; en klist inde de trakke inde i Stuen, men den var tillykke altfor indseelig, saa den var ikke, at fornuet til at gaa klist inde i Forstuen. Målt om Natten sook vi Kaffer og forføiede os derfraa hjem. Jeg havde helst Frii Mergaand om et Værelse i den gamle Del af Bygningen, som er opført i det 14 Aarhundrede af en Tamils Begger; det maade mig at bo i denne gamle Bygning, hvis gamle Eiere nu vare indseede saa Navnet kun spældent nævnes, og de har dog vist været magtige i deres Levetid, men saa dan er jo al Jordens Herlighed. — Jeg var næsten haer Formiddag paa Bispevi minde for at studere Koet, mens de blev malte; jeg haabede nemlig faat Lav at kinde hertil som helst jeg havde Lyst til og havde saaledes den ønskeligste Leilighed. Tingterne heraf var to malede Studier og en Del Tegninger. Ogsaa Maltepladen ved Vindhyggen besaet jeg flittigt, hvor der var et par klundrede Koler og adskillige Løper. Plud

63.  
 er det dog d'eligt at leve paa Landet, at have Leilighed til  
 at studere Bondens Liv, Lyrens Liv, alt Eligt som man  
 sees inde i naar man sit male det. Saaledes saa jeg om  
 Natten 1727 Aar, som den Bonde Fødsels dag, da jeg havde fulgt  
 Ni to somfrøes Frøerne hjem til Heerens og ikke vilde gaa  
 i seng, hvorledes alle Maerke vare drevne ind i en. Fald  
 ned paa den, hvor de var i Ro og Mag tykkede Løv, af og  
 til dybt fæstende i udelbehagelig Magelighed, hvor var der  
 en Taal naar denne Scene, lange stod jeg og betragtede den  
 i det klare Maanedens. — Først havde jeg vare inde med  
 nogle Stenlysser, det var underligt med Nattetid at kunne  
 saaledes om paa Marken, det er dog Fælelse, naar ikke den  
 have i sin hvide Qide i Højenhønen. Morgenen d'opaa  
 Kl. 4 skulde Louisa og jeg følge Sophies Mergend til Kallind  
 borg, hvorfra hun skulde tage med Dampskibet til Pan-  
 seers. Jeg gik derfor ikke i Seng men satte mig i en af de  
 store Lænestole i mit Kammer den korte Tid der var tilovers  
 af Natten. Vi rejste 12, og kom ad den kjendte Vej langs  
 Thies saen tidligt om Morgenen, hvor der var kjönt. Jeg  
 holdes saa meget af det stykke Vej, der gaar imellem Thies  
 saen og den nydelige lille Sø: Rheden, naar d'isso to Læse  
 Lake sammen skal Norden forgaar siger Saguet. Vi besøg-  
 te da det kjære gamle Klæveblad i Kallindborg; de vare  
 raske og friske has dem en ring besleget Pige fra Storg  
 Elisa kjönt. Kl. 11 tog vi atter fra Kallindborg og saae  
 paa Hjemmet, en Kibj Kirke, som er bygget af Ebern, sa-  
 re, en anseelig Kirke, der midt igjennem Skibet har en Pak-  
 ke Tårn af ligende Form som de nedstegtede i Kibj Kirke.